

**РЕЗОЛЮЦІЯ КОНФЕРЕНЦІЇ АДВОКАТІВ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЩОДО НЕБЕЗПЕКИ ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЕКТУ №9055
“ПРО АДВОКАТУРУ ТА АДВОКАТСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ”**

Конференція адвокатів Хмельницької області, як вищий орган адвокатського самоврядування в регіоні, проаналізувавши проект Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” (реєстраційний номер 9055), рішення Ради адвокатів України, резолюцію Ради старійшин адвокатів при Національній асоціації адвокатів, заяви громадських організацій, публічні виступи авторитетних адвокатів, звертається з приводу наступного:

Розробка нової редакції закону “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” відбувалася без реального залучення адвокатської спільноти та без врахування позиції визначених законодавством представницьких самоврядних органів адвокатури — рад адвокатів регіонів, конференцій адвокатів регіонів та Ради адвокатів України, до складу якої входять представники регіонів. **Такий спосіб підготовки реформи конституційного незалежного інституту адвокатури порушує міжнародні стандарти регулювання правничої професії та рекомендації Ради Європи, ПАРЄ, Ради правничих та адвокатських товариств Європи як найбільшої професійної організації адвокатів Європи, до якої входить і українська адвокатура в особі Національної асоціації адвокатів України.**

Процес лобіювання законопроекту №9055 здійснюється у такий самий недемократичний спосіб. **Основними інструментами просування законопроекту всупереч активному опору більшості адвокатської спільноти стали дискредитаційна інформаційна кампанія проти українських адвокатів, тиск на адвокатів та органи адвокатського самоврядування.** Якби запропонована реформа передбачала подальше поглиблення європейських стандартів захисту прав людини та посилення гарантій незалежної адвокатської діяльності, вона б не потребувала методів кулуарного політичного та інформаційного впливу.

Юридичний аналіз законопроекту №9055 свідчить про системні ризики дотримання конституційних прав і свобод людини і громадянина. **Усунення всіх недоліків законопроекту, термінологічних суперечностей та невизначеностей, корупційних ризиків шляхом його доопрацювання після схвалення у першому читанні не виглядає можливим.**

Законопроект №9055 приховує небезпечні наміри руйнування механізмів захисту конституційних прав і свобод громадян. Ідеться насамперед про наступ на права на судовий захист, вільного вибору захисника своїх прав та ефективну професійну правничу допомогу. Саме конституційне право на правничу допомогу є гарантією реалізації інших конституційних прав і свобод, їх утвердження й захисту за допомогою правосуддя.

Конституцією визначено, що адвокатура має виключне право на представництво в судах, насамперед, у кримінальних провадженнях. Проте, можливості адвоката здійснювати

захист у законопроекті №9055 поставлені у залежність від довільного рішення суду. Так, передбачене законопроектом зловживання процесуальними правами матиме наслідком позбавлення адвоката права на заняття адвокатською діяльністю за ініціативою суду.

Відсутність визначених критеріїв для застосування суддями цього нового виду дисциплінарної відповідальності адвокатів перекреслить право громадян на вільний вибір захисника.

Цей вибір обмежуватиме іще одна новела законопроекту, яка дає повноваження слідчому і прокурору залучати адвоката у справу, де працює інший адвокат за угодою, не погоджуючи таке рішення з клієнтом. Таким чином, **законопроект створює широкі можливості для відсторонення адвокатів від судових процесів. З такою маріонетковою роллю адвокатів громадяни опиняться беззахисними перед обвинуваченням та неспроможними відстояти свої права.**

Відтак, реалізація положень законопроекту № 9055 щодо посилення дисциплінарних стягнень за зловживання правом на адвокатський запит, зловживання процесуальними правами позбавить будь-яких реальних гарантій захисту фундаментальних прав і свобод людини, які закріплені у Розділі II Основного закону України.

Небезпечними є численні новели законопроекту, які надають **преференції у доступі до адвокатської професії для прокурорів та суддів без проходження 2-річного стажування.** Ці норми є дискримінаційними щодо усіх інших осіб, які мають юридичну освіту і відповідний професійний стаж. **Наслідком впровадження цих змін стане не лише руйнування ключових цінностей адвокатської етики, а посилення репресивних традицій системи правосуддя та відступ від основ правової держави.**

Ризиковим для конституційних гарантій незалежності адвокатської професії є увесь розділ законопроекту №9055, присвячений адвокатському самоврядуванню. Інституційне розділення системи національного адвокатського самоврядування за **федеративним принципом** позбавить адвокатів “єдиного голосу професії”, який є ефективним захистом прав адвокатів як всередині країни, так і на міжнародному рівні. У цьому аспекті законопроект **суперечить цілям судової реформи**, яка мала б передбачати інституційне зміцнення адвокатури як єдиної самоврядної професійної організації та подальше утвердження принципів верховенства права. Чинна система, сформована вперше 2012 року в демократичний спосіб шляхом відкритих загальних виборів адвокатськими спільнотами своїх представників до регіональних та вищих органів адвокатського самоврядування. Ці органи довели свою ефективність, збалансованість повноважень центр-регіони, здатність до кадрового оновлення та мають високий рівень довіри в адвокатській спільноті.

За відсутності запиту професійної спільноти **кардинальний перегляд системи органів адвокатського самоврядування є неприхованим інструментом наступу держави на самоврядний інститут адвокатури та спробою встановити над нею контроль.**

Зважаючи на вказані вище недоліки та ризики, перелік яких не є вичерпним, наявність негативних висновків Комітету Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції, Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, Головного науково-експертного управління Верховної Ради, відсутність оцінок законопроекту Венеціанською комісією, **закликаємо вас утриматися від схвалення цього законопроекту у першому читанні.**